

Folketingets Udenrigsudvalg
Christiansborg

9. marts 2020

Svar på Udenrigsudvalgets spørgsmål nr. 38 (Alm. del.) af 18. december 2019 stillet efter ønske fra Kristian Jensen (V) og Katarina Ammitzbøll (KF)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor meget produkters klimaaftryk og miljøhensyn vægter, når SKI vurderer og sammensætter nye udbud og rammeaftaler?

Svar

Finansministeriet har i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet anmodet Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI) om svarbidrag.

SKI har i den forbindelse udtalt:

”SKI er sat i verden for at effektivisere og professionalisere offentligt indkøb. Det gør SKI primært ved at udbyde og drifte indkøbsaftaler på vegne af den offentlige sektor. De enkelte indkøbsaftaler udarbejdes i tæt dialog med repræsentanter fra de offentlige institutioner, der bruger aftalerne, og efter dialog med markedet.

Når de offentlige indkøb samles på en fælles aftale, kan den øgede volumen hjælpe med at flytte markedet og bidrage til at indfri de politiske ambitioner om eksempelvis en grøn, bæredygtig udvikling.

SKI stiller på tværs af alle rammeaftaler krav til leverandørens ordentlighed og samskudsansvarlighed (CSR). CSR-kravene er bl.a. bygget op omkring FN's Global Compacts ti principper om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, samt miljø og antikorruption.

Derudover stiller SKI konkrete krav til de udbudte varer og tjenesteydelser på de enkelte rammeaftaler. Kravene afhænger af rammeaftalen og kan f.eks. være forbud mod parfume og parabener i hygiejneprodukter, krav om brug af bæredygtigt træ i møbler, krav om lavt strømforbrug på IT-produkter, krav til ansvarlig håndtering af plast, tilbagetagning af udtjente produkter mv.

Når SKI påbegynder et udbud af en rammeaftale, foretager SKI en grundig vurdering af, hvilke CSR- og miljøkrav der er relevante at inddrage i udbuddet. Det knytter sig især til:

- hvilke miljømæssige, sociale og/eller etiske forhold der for det pågældende aftaleområde kan være hensigtsmæssige at fokusere på i udbuddet og i kontrakten?
- om der er elementer, hvor SKI sammenholdt med en evt. tidligere udbudt rammeaftale kan hæve ambitionsniveauet i relation til bæredygtige tiltag og krav?
- hvor modent er markedet, når det gælder f.eks. strenge miljøkrav, standarder eller beregningsmetoder for totalomkostninger (TCO)?

Mange offentlige myndigheder arbejder med FN's verdensmål, og SKI's generelle og specifikke krav gør, at rammeaftalerne kan være med til at understøtte flere af delmålene. SKI har gennemgået alle rammeaftalerne og holdt dem op mod verdensmålene. Af denne gennemgang fremgår, at SKI's rammeaftaler tilsammen understøtter 14 af de 17 verdensmål og over 45 delmål.

SKI samarbejder derudover med POGI (Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb), som består af 14 kommuner, to regioner og et ministerium. POGI har udarbejdet grønne indkøbsmål for 11 indkøbsområder. Samarbejdet betyder, at på alle de områder, hvor POGI opstiller mål, indarbejder SKI indkøbsmålene i rammeaftalerne. På de områder, hvor POGI ikke har udarbejdet indkøbsmål, indarbejder SKI "POGI-lignende" krav. I de tilfælde, hvor POGI-kravene ikke er opdateret i forhold til den hurtige udvikling på bestemte områder, er SKI opmærksom på selv at sætte ambitiøse mål. På denne måde hæves niveauet for bæredygtighed.

Ud over krav til leverandørerne og de produkter og ydelser, man kan købe på SKI's indkøbsaftaler, har SKI fokus på at understøtte en grøn indkøbspraksis, når aftalerne bliver anvendt af ministerier, regioner, kommuner mv. Således hjælper SKI med at få aftalerne implementeret hos de offentlige myndigheder, og gøre det tydeligt, hvilke bæredygtighedskrav der er stillet i indkøbsaftalen.

En væsentlig del af de konkrete indkøb på SKI's indkøbsaftaler sker via e-handel. SKI udvikler sine e-kataloger, så det er muligt for myndighederne at sortere i rammeaftalernes sortiment, og f.eks. gøre det muligt kun at se produkter, der er tildelt miljømærker og certificeringer. På den måde kan de centrale indkøbskontorer sikre, at deres disponenter i institutionerne kun har mulighed for at handle de miljømærkede produkter.

I SKI's arbejde med indkøbsaftaler er der de senere år kommet ekstra meget fokus på at understøtte en økonomisk rationel og samtidig klimavenlig indkøbsadfærd. Det kan f.eks. ske ved at ansøre til, at mindre bestillinger samles i større ordrer,

hvilket betyder færre udbringninger og dermed færre kørte kilometer på vejene. Når der arbejdes med mindsteordrestørrelser og færre leverancetidspunkter, kan der ud over CO2-besparelser typisk også hentes økonomiske besparelser.

I de kommende år opprioriterer SKI også synliggørelsen af totalomkostningerne (TCO) ved køb på SKI's indkøbsaftaler. Med TCO tages der ikke alene højde for anskaffelsespris men også omkostningerne ved at eje, drifte, vedligeholde og evt. bortskaffe et produkt. Ved at tydeliggøre TCO stilles myndighederne bedre, når de skal indkøbe mest bæredygtigt.”

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister